

Nieuwsbrief PWN

februari 2012

Bijlage Masterplan Toekomst Wiskunde

De commissie belast met het schrijven van de bijlage van het Masterplan Toekomst Wiskunde (MTW), onder voorzitterschap van Remco van der Hofstad (TU Eindhoven), is bij elkaar gekomen om de strategie te bepalen, en daarna aan de slag gegaan. De bedoeling is om de ontwikkelingen met betrekking tot de aanbevelingen in het oorspronkelijke MTW van de laatste jaren te beschrijven. Streven is om eind maart de bijlage in draft-versie gereed te hebben. De commissie Onderwijs is gevraagd om te reageren op de eerste 4 aanbevelingen in het MTW, en dit proces heeft de afgelopen weken plaatsgevonden. Eind februari is een document met hun conclusies naar Remco verzonden. Op 7 maart zal de cte Onderwijs vergaderen, hier zullen deze reactie alsmede eventuele aanvullende vragen (van de zijde van de commissie welke de bijdrage schrijft) worden besproken. Inmiddels is ook bekend geworden dat het begrotingstekort van Nederland inderdaad 4.5 procent is, en er dus drastische extra bezuinigingen en hervormingen nodig zullen zijn, zoals al werd uitgesproken door Renk Roborgh (directeur-generaal) tijdens ons bezoek op 24 januari aan het ministerie van OCW. Dit impliceert dat de te schrijven bijlage een stevig karakter dient te hebben, met goed doortimmerde argumenten. De verwachting is dat slechts een enkel sectorplan gefinancierd zal worden door OCW. Het moge duidelijk zijn dat dit ook voor het voortbestaan van de wiskundeclusters van groot belang is.

De commissie welke de bijlage MTW schrijft, buigt zich ook over het rapport “Wetenschaps-, Technologie & Innovatie indicatoren 2011”, hetgeen op verzoek van OCW gemaakt is. De cijfers in dit rapport tonen een somber beeld voor de wiskunde. Teneinde een beter inzicht te krijgen in de cijfers en de totstandkoming hiervan zal er eind maart een gesprek volgen met Dialogic, het bedrijf dat de studie mede heeft verzorgd. Zo viel o.a. op dat “statistiek” een aparte discipline is die niet bij de wiskunde wordt gerekend. Deze en andere punten zullen in het geplande gesprek worden besproken.

Nieuwe initiatieven

De geconcretiseerde plannen van de commissies Onderzoek, Innovatie en Publiciteit zijn besproken in het bestuur, en inmiddels naar NWO gezonden ter nadere beoordeling. We hopen snel aan de slag te kunnen gaan met de uitvoering van deze plannen. Het betreft de volgende initiatieven:

- Voor “Onderzoek” een publieksdag waarop een actueel thema voor een groot publiek wordt behandeld; voor 2012 denkt men aan “crypto” vanwege de recente ophef over DigiD en OV chipkaart
- Voor “Onderzoek” een voorlichtingsdag over ERC projecten (ERC = European Research Council). Er is veel geld beschikbaar voor onderzoek binnen Europa, de NL wiskunde zou zich wellicht meer moeten richten op ERC voorstellen.

- Voor “Innovatie” is een voorstel gelanceerd voor een digitale ontmoetingsplaats. Hiermee wordt invulling gegeven aan een gezamenlijk loket voor toegepaste problemen uit industrie en bedrijfsleven, teneinde de contacten te leggen met de universitaire wiskunde.
- Voor “Publiciteit” een marktonderzoek naar “Lespakketten”: onderzoek onder docenten wiskunde en hun leerlingen naar de behoefte die zij hebben t.a.v. lespakketten, en de eisen en wensen die zij daarvoor hebben. Daarnaast een inventarisatie (op hoofdlijn) naar reeds bestaande materialen die als bouwsteen gebruikt zou kunnen worden (NTR, SLO, its academy, FI, ...). Het plan van de Publiciteit omvat meerdere stappen, hierover zal echter na deze eerste fase (de inventarisatie) opnieuw worden gesproken door het bestuur van PWN.

Voor het komende jaar, 2012/2013, zullen we tijdig een call doen uitgaan voor nieuwe initiatieven, zodat we gedurende de zomer deze kunnen concretiseren en in september gereed hebben voor opname in de begroting voor het nieuwe jaar.

Aanwezigheid NL wiskunde op CWI

Inmiddels zijn stappen ondernomen om de redacties van “Nieuw Archief voor Wiskunde” en “Pythagoras” onder te brengen in de kamer naast PWN op het CWI. Tevens is besloten dat ook “Epsilon” hier gehuisvest zal worden in de nog overblijvende kamer. In een gesprek met de voorzitter van de stichting “Vierkant voor de wiskunde” is ook gesproken over mogelijke verhuizing van “Vierkant” naar het CWI. Al met al kan dit leiden tot veel meer synergie en samenwerking, tussen redacties en beleidsmedewerkers. Het brengt meer dynamiek rondom het PWN Bureau, en zal naar verwachting gunstige effecten hebben op de wiskunde als geheel. Gemeenschappelijke problemen kunnen dan eenvoudiger gezamenlijk worden aangepakt, bijvoorbeeld het dienstverbandenprobleem. Redacties kunnen gezamenlijk optrekken naar potentiële nieuwe leden, bladmanagement (zoals werving advertenties) kan gemeenschappelijk worden gedaan. Op het CWI vindt een behoorlijk aantal evenementen plaats waar dan gezamenlijke presentatie kan plaatsvinden. Ook is het eenvoudiger om afspraken te maken om elders in het land aanwezig te zijn bij evenementen. De bereikbaarheid van de diverse organisaties kan ook in gezamenlijk overleg worden verbeterd, op deze manier wordt het probleem van de parttime aanwezigheid omzeild.

Vakantiecursus voor leraren

In nauwe samenwerking met CWI wordt dit jaar de vakantiecursus voor leraren georganiseerd, zoals in voorgaande jaren gebruikelijk op 2 lokaties, t.w. Amsterdam (CWI) en Eindhoven (TU/e). Dit jaar is het onderwerp “De exacte benadering”, en er zijn 8 sprekers aangezocht om op diverse aspecten van dit thema in te gaan. Op http://www.platformwiskunde.nl/onderwijs_vakantiecursus_wiskunde.htm is een aankondiging te vinden, en men kan zich hier ook aanmelden. De cursus trekt per jaar ongeveer 120 deelnemers, en wordt al sinds 1946 georganiseerd. Dit jaar wil men speciale aandacht besteden aan werving bij de lerarenopleidingen, om zodoende ook de jongere garde leraren hierbij te betrekken.

Reactie van het ministerie van OCW op brief van de commissie Onderwijs

In december 2011 heeft PWN een brief van de commissie Onderwijs naar de minister van OCW gezonden. Begin februari ontvingen we hierop een reactie van het ministerie, waarin men kenbaar maakte dat de standpunten met betrekking tot de vermindering van het aantal profielen in de bovenbouw van Havo en VWO betrokken zouden worden in de uiteindelijke besluitvorming. Zoals bekend heeft de minister inderdaad voor 1 maart besloten om het aantal profielen niet te verminderen.

Wiskundetentoonstelling bij NEMO

NEMO is voornemens om een semi-permanente wiskundetentoonstelling in te richten, in 2014. In het gesprek dat we hadden met NEMO in januari was nog niet geheel duidelijk of de keuze op “wiskunde” zou vallen, maar inmiddels lijkt dit pleit beslecht. Op 5 maart vindt een brainstormsessie plaats bij NEMO, waarbij ook de voorzitter van de cie Publiciteit en de directeur van PWN aanwezig zullen zijn. In de volgende nieuwsbrief zullen we berichten over deze bijeenkomst.

Kennislink Wiskunde

De Stichting Compositio heeft zich inmiddels bereid verklaard om 2 jaar additionele steun te geven (3000 Euro per jaar) voor de activiteiten met betrekking tot Kennislink Wiskunde. Daarmee is deze activiteit gegarandeerd tot september 2014.

Studygroup Wiskunde met de Industrie (SWI)

Gerelateerd aan de cie Innovatie: deze jaarlijks terugkerende activiteit, ditmaal georganiseerd aan de TU Eindhoven, was een groot succes. Meer dan 80 wiskundigen bogen zich over 6 industriële problemen, waarbij met name “de berg” nadrukkelijk in het nieuws is geweest. In alle kranten werd er gewag van gemaakt. SWI's zijn een goed instrument om met de industrie in contact te komen, omdat er vaak follow-up wordt gegeven aan de oplossing van de problemen. Binnen de cie Innovatie wordt gesproken over het verder uitbuiten van dit instrument.

Zwaartekracht

Het NWO-programma “Zwaartekracht” is besproken binnen de commissie Onderzoek, en heeft geleid tot inventarisatie van een aantal mogelijke initiatieven (zowel wiskundig als interdisciplinair). Er is slechts ruimte voor een gering aantal consortia, met kenmerk “excellentie”. De commissie heeft besproken hoe wiskunde hier kan proberen om mee te doen met ten minste een of twee initiatieven. Dat heeft tot concrete actie geleid.

Themadag Chemie en MKB

De commissie Innovatie heeft gesproken over plannen m.b.t. het organiseren van een themadag “Chemie”, waarbij besloten is dat de focus zal liggen op “chemometrics”. Dit is onderdeel van het Transferpunt Wiskunde en Innovatie (TWI), zoals ook al opgenomen was in het Masterplan Toekomst

Wiskunde. De themadag voor het Midden- en Klein Bedrijf moet nog besproken worden binnen de commissie, de aanpak daarvan is nog niet duidelijk.

Nederlands Mathematisch Congres (NMC)

Op 12 april vindt het NMC plaats in Eindhoven. De commissies Onderzoek en Innovatie organiseren hier een gezamenlijke PWN-sessie, waarin enerzijds informative zal worden verstrekt vanuit beide commissies, en anderzijds een discussie met het publiek zal plaatsvinden over een aantal stellingen. Het programma van het NMC zal medio maart bekend zijn.

Topsectoren

De plannen van de verschillende topsectoren (zie de website van het ministerie van EL&I) zijn ingediend, en momenteel buigt het ministerie zich hierover. “Wiskunde” is formeel onderdeel van de ICT-roadmap, binnenkort zal duidelijk worden wat de uitkomsten zijn van het ministerieel overleg. Ook zal dan invulling gegeven dienen te worden aan de plannen, waarbij industrieparticipatie essentieel is.